

Ledare

Ta ungas problem på allvar

Rektorens skrivelse om ungas mående är ett rop på hjälp. Raseborg måste ingripa i ett tidigt skede. Annars finns risk för marginalisering och utslagning.

Den här hösten har ungas mående diskuterats aktivt. Det finns en grupp unga som mår verkligen dåligt och redan som minderåriga marginaliserats och slagits ut från samhället.

Polisen utreder för tillfället ett rätt misstänkt mord som inträffade i början av december i Forsby i Helsingfors. Tre 16-åriga pojkar har häktats som misstänkta för en rå misshandel som ledde till att en jämnårig pojke dog.

I Kyrkslätt står en 16-åring åtalad för två dråpförsök som skett med bara några veckors mellanrum i höst.

Det är ovanligt att minderåriga gör sig skyldiga till grova våldsbrott eller brott mot liv. Polisstyrelsens siffror visar ändå att en ökning har skett. Hittills i år har man registrerat 37 fall av dråpförsök och fem dråp där den misstänkta gärningspersonen är under 18 år. Åren 2015-2019 var de motsvarande siffrorna sammanlagt 46 dråpförsök och tre dråp.

Det uppmärksamade Forsbyfallet har fått polisen att slå larm om situationen inom barnskyddet och dess resurser. Man vill väcka en samhällsdebatt som inte bara gäller Helsingfors trots att det exceptionella fallet skedde där.

Under veckoslutet kommenterade inrikesminister Maria Ohisalo (Gröna) fallet som hon betecknar som chockerande. I Helsingin Sano-

mat säger hon att det här inte borde få inträffa i en välfärdsstat.

Hon anser att det varit en tydlig trend att situationen för dem som det går dåligt för förvärrats.

I en bloggtext skriver kriminalöverinspektör Jonna Turunen att då det gäller barn och ungas välbefinnande ser det ut som om man inte får till stånd riktiga förändringar, "om man tar tag i saker är lösningen oftast en ny arbetsgrupp eller en utredning". Hon säger att det nu behövs lagförändringar, tillräckliga och effektiva åtgärder och tillräckligt med professionella som på riktigt hjälper barn och unga.

Det här lyfter också tio grundskolerektorer i Raseborg fram i en skrivelse som de sänt till bildningsnämnden. De är oroade över elevernas mående och skolgång. Speciellt den här hösten har frånvaron varit hög. Rektorererna skriver att eleverna är likgiltiga till studier och gemensamma regler och saknar respekt för klasskamrater och personal. Det här gör situationen ohållbar i skolorna.

Man vill nu att staden fokuserar på de åtgärder man själv kan besluta om. Man vill ha fler elevplatser i resursklasser och flexklasser, intensifierat samarbete med social- och hälsovårdssektorn och även vårdpersonal i skolorna. Man vill också ha en hållbar struktur för elevvården med psykologer och kuratorer i skolorna.

Då Raseborgs fullmäktige för en vecka sedan behandlade budgeten föreslog SDP:s Camilla Grundström ett anslag på 50 000 euro i personalkostnader intas under rubriken mental- och missbrukarvård. Hennes partikollega Frank Holmlund ville lyfta in 30 000 euro i anslag för bland annat tredje sektorn. Han anser att det är oacceptabelt att man skär i bidragen i dessa tider med krismöten i skolor och ökande drogavvändning, till dem som frivilligt hjälper utsatta. Båda förslagen röstades omkull.

Rektorens skrivelse kan ses som ett nöd rop. Bildningssektorn i Raseborg kan inte blunda för den utmaningen som tagit problemen. Skolan är den plats där barn och unga tillbringar en del av sin vakna tid. De ser problemen dagligen och de har sett dem öka.

Sen kan man inte heller blunda för hemmens roll. Det är där rollmodellen för ett respektfullt beteende läggs. Men om de vuxna inte mår bra har de inte kapacitet att stötja sina ungdomar. Här behöver barnskyddet kopplas in i ett tidigt skede.

Det förebyggande arbetet är a och o. Ju tidigare man kan ta tag i problemen desto bättre och billigare blir det för samhället.

MARINA HOLMBERG
marina.holmberg@vastranyland.fi

ANDRAS RÖSTER

”Det är i sig positivt att Sveriges riksdag vill följa Finlands linje gällande Natooptionen. Det gör att länderna är än mer samspelade i utrikes- och säkerhetspolitiken

Det borde vara säkerhetshöjande. Däremot ger en splittring kring Sveriges linje inga positiva signaler utåt.

Vasabladet

Dan Ekholm om att det ändå är olyckligt att splittringen i Sverige blev så här pass djup i en för landet så här viktig fråga. Det är av yttersta vikt att bägge länder satsar på det här samarbetet i alltför orolig omvärld.

”Vårdarna förtjänar en coronaersättning.

Ittalehti

Kreetta Karvala att en ersättning åt sjukskötarna inom HUS inte är omöjligt om viljan bara finns.

I DAG

Mats Lindholm

Vad hände 2020?

■ Många har upplevt 2020 som ett verkligt **annus horribilis**. Vem kunde förra julen ens föreställa sig att polis och militär i mars i år skulle stänga Nyland från resten av Finland? Vem trodde att alla ungdomar skulle förbjudas att gå till skolan?

Årets ord 2020 är nog *distans*.

Vi har uppmanats till social distansering och säkerhetsavstånd i allt. Det har vänt upp och ner på vardagen för de flesta, ett år av kreativt kaos. Hur klarade vi oss i detta kaos?

■ Enligt Sitras utredning har pandemin tillfälligt gjort många finländares levnadsvanor mer hållbara. Vi har rört oss mera i naturen och utnyttjat vår näromgivning mångsidigare. Vi har lärt oss lite mer på vår egen förmåga att skapa förändring och att ta ansvar i samhällelig förändring. Att ha förtroende för varandra kallas numera det finländska samhällets superkraft, speciellt i kreativt kaos.

Globalt finns det nu också nytt hopp om hållbar utveckling tack vare just tillit och förtroende som signaleras från ny president i USA. Parisavtalet från 2015 fick nu en avgörande nystart av presidentbytet och av EU och många länder som inspirerades att höja sina klimatmål för 2030. Distansmötet och färre flygresor i år har bevisat att klimatbefrämjande systemomställningar är möjliga. År 2020 rentav en vattendelare i strävan efter klimatneutrala samhällen?

Även lokalt har det i år uppstått ny hållbar livskraft, så som Arkanen som växte fram i en tidigare banklokal, uppslutningen kring det nya kulturhuset i Karis och det nya solkraftverket i Ekenäs. Livskraften i Västnyland befrämjas även av fortsatt ökat distansarbete, elektrifieringen av Hangö-banan och vägbelysningen Ingå-Karis, som förbättrar trafiksäkerheten.

För Novia var 2020 ett ovanligt kreativt år av nyskapande. I år har distansundervisning utvecklats enormt, men året har även kännetecknats av utvidgat samarbete med näringsliv och branschorganisationer. Tack vare det kan vi fortsätta detta nya årtionde i Raseborg med ytterligare stärkt bioekonomi och utökat utbud inom byggnads- och samhällsteknik.

Utbildningen breddas 2021 med en ny ingenjörsutbildning inom VVS-planering och ny fortbildning för ingenjörer inom planering av bland annat höghus och offentliga byggnader i trä. Behovet av de båda utbildningarna kommer från globala klimatmål. De kan förverkligas tack vare samarbete med Nordens främsta och största ingenjörbyråer inom området och även nationellt betydande donationer från dem, samt från nyckelföretag i regionen.

■ Näringslivet både regionalt och nationellt visade alltså 2020 mycket stark tilltro till högskoleutbildningen och dess framtid i Västnyland. Vi har en gemensam vision om hur vi under 2020-talet tillsammans kan bidra till ett mera hållbart samhälle 2030, inte enbart lokalt, utan i hela Finland och globalt.

År 2020 var ett år av kreativt kaos där många genomgått en hel del prövningar, men ur vilket Västnyland kan gå starkt vidare på ett allt mer framgångsrikt årtionde.

Fira en trygghet och fridfull jul med tillit till framtiden!

Mats Lindholm är viceprefekt för institutionen för teknik och sjöfart vid Yrkehögskolan Novia och arbetar på campus i Raseborg.